

uit 't veld

Kemps zeeschildpad aangespoeld op Westenschouwen

Op 2 december 2021 in de middag vonden medewerkers van de strandtent BomBaai te Westenschouwen (Z) een zeeschildpad. Het bleek om een Kemps zeeschildpad (*Lepidochelys kempii*) te gaan. Zij hebben de dierenambulance gebeld die het dier ophaalden en overbrachten naar de reptielenopvang Iguana te Vlissingen. Hier is de eerste medische zorg verleend door het geven van onder andere een antibioticakuur. Het schild was behoorlijk gehavend.

Maandag 6 december is de vondst in de pers gekomen en kreeg Iguana veel media-aandacht. RAVON heeft ook gebeld met de vraag of Iguana op de hoogte was van het zeeschildpadden-strandingsprotocol. Dit is opgesteld om opvang, eerste hulp en rehabilitatie te kanaliseren, om te zorgen dat een levende zeeschildpad de beste (urgente) zorg krijgt die mogelijk is.

Op 9 december is de Kemps zeeschildpad, conform het protocol, overgebracht naar Diergaarde Blijdorp. Blijdorp heeft ervaring met de opvang van zeeschildpadden, er zijn medische voorzieningen en er is 24 uur per dag een dierenarts paraat. Bij aankomst in Blijdorp is het dier gewogen en opgemeten. De zeeschildpad maakte een versufte indruk. Het vermagerde dier had een *curved carapace length* (CCL) van 24 cm en woog 1.530 gram. Na bloedonderzoek en het maken van röntgenfoto's is besloten het diertje te behandelen met

De Kemps zeeschildpad op de behandeltafel in Diergaarde Blijdorp. (Foto: Diergaarde Blijdorp)

Ringer-oplossing, glucose en calcium. Verder kreeg de zeeschildpad dwangvoeding. Uiteindelijk is het dier op 14 december overleden. Uit sectie, uitgevoerd door de Veterinaire Faculteit in Utrecht, bleek het om een matig gespierd mannetje te gaan met geringe vetreserves. Er was sprake van een lichte, chronische longontsteking en een sepsis (ernstige ontstekingsreactie van het lichaam op een infectie, ook wel "bloedvergiftiging"). Het diertje wordt nu aan de rijkscollectie in Naturalis toegevoegd.

Het is de zevende melding van een Kemps zeeschildpad voor Nederland. De eerste vondst was op 4 december 1954 te Schouwen en het tweede exemplaar werd in 1970 gevonden op Terschelling

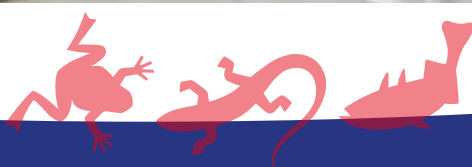

Foto 1. Een paddenbromvlieg bezig met de ei-afzet op een reeds eerder met myiasis besmette gewone pad. Op de neus likt een andere paddenbromvlieg vocht uit een neusgat. (Foto: Annemarie van Diepenbeek)

(Brongersma, 1972). Daarna werden Kemps zeeschildpadden gevonden in 2007 (IJmuiden) en 2008 (Westenschouwen) (Hoogmoed, 2009), 2011 (Monster) (Goverse *et al.*, 2014) en 2014 (Den Helder) (De Boer & Goverse, 2015). Al deze strandingen zijn levende dieren geweest en steeds in november, december of januari. Niet alle exemplaren hebben het overleefd. Twee dieren konden weer terug naar de Golf van Mexico waar zich de legstranden bevinden (Goverse *et al.*, 2012; Goverse & McLean, 2015).

Literatuur

- Boer, M. de & E. Goverse, 2015. Stranding Kemps zeeschildpad op het strand van Den Helder. RAVON 17(1): 7-8.
- Brongersma, L.D., 1972. European Atlantic turtles. Zoologische Verhandlungen (Leiden) 121: 1-318.
- Goverse, E., J. Drubbel & F. Grünewald, 2012. Nederlandse Kemps zeeschildpadden in het nieuws. RAVON 14(1): 17-19.
- Goverse, E., M. Janse, H. Zwartepoorte, P. McLean, P. Bonnet, A. Oosterbaan, M. Hilteman & E. Dondorp, 2014. Notes on Sea Turtles from the Netherlands: An Overview 1707-2013. Marine Turtle Newsletter 141: 3-7.
- Goverse, E. & P. McLean, 2015. Afscheid van Flip; de Kemps zeeschildpad van Monster. RAVON 15(3): 82-83.
- Hoogmoed, M.S., 2009. Zeeschildpadden. In: Creemers, R.C.M. & J.J.C.W. van Delft (RAVON) (redactie), 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland: 339-351. Nederlandse Fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey-Nederland, Leiden.

Mark de Boer (Diergaarde Blijdorp) & Edo Goverse (Stichting RAVON)

m.de.boer@diergaardeblijdorp.nl, e.goverse@ravin.nl

Acht keer gewone pad met myiasis

In juni 2021 beschreef ik in RAVON 81 de vondst van een adult vrouwtje gewone pad (*Bufo bufo*) met een vergevorderd geval van myiasis, waarop op dat moment een paddenbromvlieg (*Lucilia bufonivora*) bezig was met de ei-afzet. Zo'n tweede ei-afzet is niet alleen zeldzaam, maar vooral vreemd omdat de larven op hun gastheer geen ontwikkelingsmogelijkheid meer hebben. Bij het uitkomen van de larven is de reeds geparasiteerde pad immers al gestorven door de voorgaande besmetting.

Acht op een rij

Een jaar later trof ik echter op dezelfde locatie, de IVN-insectentuin in het Geerbospark in Veghel, in de zomer, in twee maanden tijd maar liefst acht gewone padden met myiasis. Opvallend, buiten dat ongewoon hoge aantal op exact dezelfde locatie, is dat zeven daarvan in hun laatste uren het water van een klein poeltje in de insectentuin hadden opgezocht. Een ervan zat nog op de oever, de andere zes drevén dood of nog (net) levend in het water. Tabel 1 geeft een overzicht van de gevallen, alle door de paddenbromvlieg geparasiteerd (verwijde en vervormde neusgaten, overige vervormingen aan kop; deels leeg gegeten lijven).

Ook nu betrof het in één geval (nr. 1) een tweede besmetting, zoals het in juni 2021 in RAVON beschreven geval. Deze pad, met de nog verwoed ei-afzettende paddenbromvlieg erop, werd op circa drie meter van het poeltje aangetroffen. Mogelijk was ook dit dier op weg naar het water. In zes over het lichaam verspreide clusters zijn (vanaf foto's) minimaal 231 eitjes te tellen. Deze moeten, gezien dit aantal,

